

AZƏRBAYCAN ORDUSU

AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASI MÜDƏFİƏ NAZİRLİYİNİN ORQANI

Qəzet 1992-ci il fevralın 11-dən çıxır 28 oktyabr 2026-cı il №75 (3077) <https://mod.gov.az> Qiyməti 30 qəpik

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev:

Biz beynəlxalq hüququn normalarına uyğun olaraq ərazi bütövlüyümüzü və suverenliyimizi tam bərpa etdik

Oktyabrın 27-də Bakıda "Ortaq gələcək naminə dialoq" mövzusunda VII Ümumdünya Mədəniyyətlərarası Dialoq Forumunun açılış mərasimi keçirilib.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev tədbirdə iştirak edib.

Əvvəlcə birgə foto çəkdirilib. Azərbaycan dövlətinin başçısı Forumun açılış mərasimində çıxış edib.

Prezident İlham Əliyevin çıxışı

- Sabahınız xeyir, xanımlar və cənablar.

Mən VII Forumun bütün iştirakçılarını salamlayıram. Bütün qonaqlarımıza xüsusi salamlar olsun. Azərbaycana xoş gəlmisiniz.

Qeydiyyatdan keçmiş 2000-dən artıq iştirakçı, 100-dən artıq ölkədən gəlmiş 500-dən çox qonağımız var. Əslində bu rəqəmlər göstərir ki, ötən 15 il ərzində Ümumdünya Mədəniyyətlərarası Dialoq Forumu mədəniyyətlərarası münasibətləri və digər əlaqədar məsələləri həll etmək üçün olduqca səmərəli və əhatəli platformalardan birinə çevrilmişdir. Çünki ənənəvi

olaraq, biz forumlarda global gündəlikdə duran təxəssüslənmiş məsələlər haqqında danışırıq. Bizim təşəbbüsümüzə hələ 2011-ci ildə təşkil olunmuş ilk forumu çox yaxşı xatırlayıram. Biz həmin təşəbbüsə dəstək vermiş, həmçinin bu illər ərzində bizimlə olmuş tərəfdaşlarımıza və ilk növbədə, BMT-nin Sivilizasiyalar Alyansına çox minnətdarıq. Həmin vaxtdan etibarən xeyli dəyişikliklər baş vermişdir.

Təbii ki, iki ildən bir keçirilən hər Forum zamanı biz hamımızı narahat edən məsələlər haqqında söhbət edirik. Əlbəttə, mədəniyyətlərarası və dinlərarası münasibətlərə aid məsələlər gündəliyimizdə birinci yer tutur. Azərbaycan tarixən hər zaman mədəniyyətlərin çox olduğu ölkə olub.

Biz Avropa ilə Asiya arasında yerləşirik. Əsrlər boyu Azərbaycan Asiya ilə Avropa arasında

mədəniyyət körpüsü olub. Multikulturalizm ənənələri, dini və etnik dözümlülük xalqımızın əsrlər boyu yaşatdığı meyarlar olub və biz onları yüksək dəyərləndiririk. Azərbaycanın uğurlu və sabit inkişafının təməlinə dayanan əsas səbəblərdən biri isə cəmiyyətimizdəki ahəngdarlıqdır. Bütün etnik qrupların, dinlərin nümayəndələrinin Konstitusiyamıza uyğun olaraq, nəinki bərabər hüquqları var, onlar, həmçinin bir ailə kimi yaşayırlar. Biz həmrəylik, qarşılıqlı hörmət və anlaşmanın ən yüksək səviyyəsini həqiqətən hiss edirik. Hamımız milli ideyalar ətrafında birləşirik. Onlardan biri azərbaycançılıqdır. O, Azərbaycandakı bütün xalqları bir araya gətirir. Bu birlik müstəqillik tariximizin ən ağır vaxtlarında özünü göstərmişdir. Ermənistanın hərbi təcavüzü və işğalı, həmçinin ikinci Qarabağ müharibəsi zamanı bütün etnik və dini qrupların nümayəndələri özünəməxsusluğumuzu qorumaq, ədaləti müdafiə etmək və ərazi bütövlüyümüzü bərpa etmək üçün Qələbəmizin rəmzi olan "Dəmir yumruq" kimi vuruşdular.

(Ardı 2-ci səhifədə)

Ötən həftə zərərsizləşdirilən minaların və digər hərbi sursatların sayı açıqlanıb

Azərbaycan Minatəmizləmə Agentliyi (ANAMA) işğaldan azad edilmiş ərazilərdə minatəmizləmə fəaliyyətinə cəlb olunmuş qurumlar tərəfindən oktyabrın 19-25-də icra edilən minatəmizləmə əməliyyatlarına dair məlumat açıqlayıb. ANAMA-dan AZƏRTAC-a bildirilib ki, ötən həftə Tərtər, Ağdərə, Kəlbəcər, Ağdam, Xocalı, Xankəndi, Xocavənd, Laçın, Şuşa, Füzuli, Qubadlı, Cəbrayıl və Zəngilanda aparılmış minatəmizləmə əməliyyatları zamanı piyada əleyhinə 122, tank əleyhinə 42 mina və 526 partlamamış digər hərbi sursat aşkarlanaraq zərərsizləşdirilib, 997 hektar ərazi mina və partlamamış digər hərbi sursatdan təmizlənib.

Hərbi Tibb Fakültəsində keçirilən "Tibbi ingilis dili" kursunun ikinci modulu başa çatıb

NATO-nun "Müdafiə Təhsilinin Genişləndirilməsi Proqramı" (DEEP) çərçivəsində Bolqarıstandan olan nümayəndə heyətinin iştirakı ilə Azərbaycan Tibb Universitetinin Hərbi Tibb Fakültəsində keçirilən "Tibbi ingilis dili" kursunun ikinci modulu yekunlaşıb.

Müdafiə Nazirliyi xəbər verir ki, kurs müddətində dinləyicilərin tibbi ingilis dili üzrə bilik və bacarıqları daha da təkmilləşdirilib.

Modulu müvəffəqiyyətlə bitirən iştirakçılara sertifikatlar təqdim edilib.

NATO qərargahında alyans və Azərbaycan arasında əməkdaşlıq müzakirə olunub

Azərbaycanın NATO yanında Nümayəndəliyinin başçısı Cəfər Hüseynzadə NATO Baş katibinin Qafqaz və Mərkəzi Asiya üzrə xüsusi nümayəndəsi, NATO Baş katibinin tərəfdaşlıqlar üzrə köməkçisi, səfir Kevin Hamilton ilə görüşüb.

AZƏRTAC xəbər verir ki, görüş zamanı tərəflər Azərbaycanda ilk dəfə keçirilmiş "Tərəfdaş ölkələrin qabiliyyət uyarlılığı təşəbbüsünün (PCCI-26)" üçüncü işçi görüşü və NATO-nun Əməliyyat imkanları Konsepsiyası (ƏİK) proqramına bəyan edilmiş Azərbaycan Ordusunun bölmələrinin iştirakı ilə keçirilən 1-ci Səviyyə Özünüqiyəmətləndirmə (SEL1) təliminin uğurlu nəticələrini müzakirə ediblər.

Görüşdə Azərbaycan-NATO tərəfdaşlığında əməkdaşlığın gələcək perspektivləri və "Sülh naminə tərəfdaşlıq" proqramı çərçivəsində qarşılıqlı maraq doğuran digər məsələlər ətrafında da səmərəli fikir mübadiləsi aparılıb.

"Şəhid ailələri - qəhrəmanlarımızın əmanəti" adlı tədbir keçirildi

"N" hərbi hissəsində şəhid ailələri ilə görüş keçirildi. Tədbirdə şəhidlərimizin valideynləri, övladları, döyüş yoldaşları, hərbi hissənin rəhbərliyi və şəxsi heyəti iştirak edirdi. Tədbirin proqramına əsasən görüşdə əvvəlcə Azərbaycan xalqının Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin və Vətən uğrunda canından keçən şəhidlərimizin əziz xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edildi. Hərbi orkestrin ifasında Azərbaycan Respublikasının Dövlət Himni səsləndirildi.

Açılış nitqi ilə qonaqları salamlayan general-mayor Akif Pirverdiyev müdafiə nazirinin müavini - Quru Qoşunları komandanı general-polkovnik Hikmət Mirzəyevin şəhid ailələrinə ünvanlanmış nitqini səsləndirdi. "Hörmətli atalar, analar, bacılar, qardaşlar, əziz şəhid ailələri və tədbir iştirakçıları! Sizi səmimi-qəlbdən salamlayıram, hər birinizə dərin hörmət və ehtiramımı bildirirəm. Bu gün Sizləri Azərbaycan Respublikası Müdafiə nazirinin Müavini - Quru qoşunları Komandanı, Vətən Müharibəsi Qəhrəmanı general-polkovnik Hikmət Mirzəyevin təşəbbüsü ilə özümüdə borc bilərək görüşə dəvət etmişik. İlk növbədə, dövlətimizi qəbul etdiyiniz üçün sizlərə öz minnətdarlığımızı və dərin hörmətimizi ifadə etmək istəyirəm.

(Ardı 7-ci səhifədə)

Brigada səviyyəsində tibbi təminatın planlaşdırılması və idarə edilməsi üzrə təkmilləşdirmə kursunun buraxılış mərasimi keçirilib

Milli Müdafiə Universitetinin tabeliyində fəaliyyət göstərən Hərbi İdarəetmə İnstitutunda "Brigada tibbi təminatının idarə edilməsi" üzrə təkmilləşdirmə kursunun ilk buraxılış mərasimi keçirilib.

Milli Müdafiə Universiteti xəbər verir ki, Əvvəlcə Ümummilli Lider Heydər Əliyevin və Azərbaycanın suverenliyi, ərazi bütövlüyü uğrunda şəhid olanların əziz xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edilib, Dövlət Himni səsləndirilib.

Mərasimdə kursu müvəffəqiyyətlə başa vuran zabitlər təbrik edilib, onlara gələcək xidmətlərində uğurlar arzulanıb. Çıxışlarda peşəkar hərbi kadrların hazırlanmasında təkmilləşdirmə kurslarının əhəmiyyəti vurğulanıb, tibbi təminatın səmərəli təşkili və yaralı hərbi qulluqçulara vaxtında tibbi yardım göstərilməsinin Ordunun döyüş qabiliyyətinin artırılmasındakı rolu qeyd olunub.

Kursu birinciliklə başa vuran zabit məzunlar adından çıxış edərək tədris müddətində yaradılan şəraitə və göstərilən diqqətə görə minnətdarlığını bildirib.

Sonda məzunlara sertifikatlar təqdim olunub.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev:

Biz beynəlxalq hüququn normalarına uyğun olaraq ərazi bütövlüyümüzü və suverenliyimizi tam bərpa etdik

(Əvvəli 1-ci səhifədə)

Beləliklə, birliyin bu cür böyük təzahürü bir daha cəmiyyətimizin durumunu göstərir. Bir daha deyirəm ki, əgər bizdə - Azərbaycanda yaşayan bütün xalqlar arasında qarşılıqlı hörmət, əhatəliliyin real platforması olmasaydı, biz heç zaman uğur qazana bilməzdik. Çox fərəhlənirik ki, həmin dəyərləri əsrlər boyu qoruyub saxlaya bilmişik.

Azərbaycan əsrlər boyu öz dövlətçiliyindən məhrum olmuşdur, baxmayaraq ki, bizim əvvəlki əsrlərdə dövlətçiliyin çox böyük ənənələri var. Lakin son iki əsrdə biz müstəqil olmamışıq. Bununla belə, yaşadığımız sistemdən asılı olmayaraq, dəyərlərimizi, dilimizi, ənənələrimizi, həyat tərzimizi qoruyub saxlaya bilmişik. Hamınız bilirsiniz ki, biz fərqli sistemlərdə yaşamışıq.

Bununla belə, yaşadığımız həmin sistemlərin heç biri bizim milli hisslərimizi, əzminizi poza bilmədi. Ona görə də Azərbaycan müstəqilliyini bərpa etdiyi zaman biz öz taleyimizin sahibinə çevrildik. Yeri gəlmişkən, bu ay müstəqilliyimizin bərpasının 35-ci il dönmünü qeyd etdik. Bu gün qonaqların Bakıda və Azərbaycanın digər yerlərində öz gözləri ilə gördükləri işlər, əsasən, müstəqillik illərində icra edilmişdir.

Biz öz taleyimizi özümüz həll etməyə başladığımız və sonra isə bütün dünyaya nəyə qadir olduğumuzu göstərdik. Həmçinin mühüm nailiyyətlərdən biri ondan ibarətdir ki, müstəqillik illərində biz nəinki öz ənənələrimizi, öz həyat tərzimizi qoruyub saxladığımız, o cümlədən onları gücləndirdik. Bu gün Azərbaycan cəmiyyəti bütün məsələlərdə birliyin nümayiş etdirir.

Bir neçə dəfə qeyd etdiyim kimi, bizim Azərbaycanda hər hansı daxili risklərimiz yoxdur. Bütün potensial risklər hüddurlarımızın kənarından gəlir. İdeoloji risklər isə fiziki risklər qədər təhlükəlidir. Buna görə biz hər zaman ayıq-sayıq olmalıyıq, özünəməxsusluğumuzun, dövlətçiliyimizin, müstəqilliyimizin və həyat tərzimizin qorunmasına çox sadıq olmalıyıq. Müstəqilliyin bu 35 ili ərzində ölkədə fərqli dövrlər olub, lakin biz hər zaman inanmışıq ki, öz məqsədlərimizə nail olacağıq. Həmin illərin əksər hissəsində əsas məqsədimiz ərazi bütövlüyümüzün bərpası, Azərbaycanın Ermənistan tərəfindən işğal olunmuş torpaqlarının azad edilməsi olub. Çoxlarınız bildiyi kimi, uzun illər ərzində aparılan danışıqlar heç bir nəticə vermədi. Əslində, danışıqlar forması elə qurulmuşdu ki, münafişə həll olunmasın, əksinə dondurulsun. Görünür, əsas güclər bunun üzərində konsensusa gəlmişdilər, lakin onlar Azərbaycan xalqının nə düşündüyünü, Azərbaycan hökumətinin nəyi planlaşdırdığını səhv hesablamışdılar.

Biz əraziləri işğal altında olan ölkə kimi, ən elementar insan hüquqları daim pozulan xalq kimi əbədi yaşamağı deyildik. Biz danışıqlarda bütün səmimiyyətimizlə və ümidlə iştirak edirdik. Lakin bu prosesin heç bir nəticə vermədiyini gördükdə, özünümüd-

fiə hüququ da daxil olmaqla, BMT Nizamnaməsində, o cümlədən onun 51-ci maddəsində təsbit edilmiş qanuni hüququmuza əsaslanaraq məsələni həll etdik.

Biz özümüzü müdafiə etdik. Biz düşməni məğlub etdik. Biz 30 il Ermənistanın işğalı altında olmuş torpaqlarımızı azad etdik. Biz əda-

Bu gün demək olar ki, hər il yeni müharibələrin başladığını gördükdə anlarıyıq ki, müharibəyə son qoymaq çox çətindir. Müharibəyə başlamaq çox asandır, onu bitirmək isə çox çətindir. Qələbə qazanmaq da çox çətindir. Ona görə də hesab edirəm ki, Azərbaycanın təcrübəsi, - əda-

ləti bərpa etdik. Biz öz ləyaqətimizi və beynəlxalq hüququ bərpa etdik. BMT Təhlükəsizlik Şurasının 1993-cü ildə qəbul etdiyi, Ermənistan qoşunlarının ərazilərimizdən dərhal, qeyd-şərtsiz və tam çıxarılmasını tələb edən, lakin 30 il kağız üzərində qalan qətnamələrini təkbaşına icra etdik.

2020-ci ildə baş vermiş İkinci Qarabağ müharibəsi və 2023-cü ildə keçirilmiş antiterror əməliyyatı işğala son qoydu. Biz beynəlxalq hüququn normalarına uyğun olaraq ərazi bütövlüyümüzü və suverenliyimizi tam bərpa etdik.

Bundan sonra Ermənistanla sülh təklif etdik. Bu da misli görünməmiş bir haldır. Müharibələrin tarixinə nəzər salsaq, yaqın ki, son qanlı toqquşmadan iki il belə keçməmiş ölkələrin sülhə nail olması nümunəsinə rast gəlmərik.

Ötən ilin yayında paraflanmış sülh sazişinin layihəsini də biz hazırlamışdıq. Ermənistanla sülh sazişinin təşəbbüskarı biz olmuşuq. Çünki biz sonsuz müharibələr istəmirdik və qisas almaq niyyətində deyildik. Hərçənd hesab edirəm ki, emosiyalar da nəzərə alınmalıdır. Mən həmişə deyirəm ki, biz qisasımızı döyüş meydanında aldığımız və bundan irəli getməməliyik. Əks təqdirdə, bu, sonsuz müharibəyə çevrilir.

lətlər Təşkilatında islahatlardan danışır. Təfərrüatlara çox varmaq istəmirəm, lakin hesab edirəm ki, mühüm məsələlərdən biri BMT Təhlükəsizlik Şurasının qətnamələrinin icra mexanizmi olmalıdır. Qeyd etdiyim kimi, biz 30 il bu vəziyyətlə üzləşmişik. BMT Təhlükəsizlik Şurası Azərbaycan torpaqlarının azad olunmasını tələb edən dörd qətnamə qəbul etmişdi. Onlar icra olunmadı. Onların icrasını təmin edən mexanizm yox idi. Ermənistanla qarşı heç bir sanksiya tətbiq edilmədi.

İndi isə ətrafımıza baxanda hər yerdə sanksiyalar görürük. Azərbaycandan şimala və cənuba baxdıqda yüzlərlə sanksiya tətbiq edildiyini görürsünüz. Lakin Ermənistanla qarşı sanksiya tətbiq edilmədi. Bu isə ikili standartlar məsələsidir. Bu, ikili standartlardan başqa bir şey deyil. Biz siyasətdə ikili standartlara qarşı həmişə mübarizə aparmışıq və bundan sonra da mübarizə aparacağıq. Bu, xarici siyasətimizin mühüm

rətməyə, müstəqil bir ölkəyə necə yaşamağı olduğunu, nə etməli və nə etməməli olduğunu diktə etməyə mənəvi haqqın varmı?

Biz heç vaxt bunu etmirik. Biz diqqətimizi öz daxili işlərimizə yönəldirik. Başqa ölkələrdə baş verənlər isə həmin ölkələrin xalqlarının işidir. Bu, bizim işimiz deyil. Biz də özümüzlə qarşı eyni münasibəti gözləyirik və buna nail oluruq.

Hər hansı hörmətsizlik əlaməti, əsassız üstünlük hissinin istənilən təzahürü, həmçinin kiminsə bizə nə isə diktə edə biləcəyi barədə əsassız düşüncələr tərəfimizdən müqavimətlə və çox qətiyyətli mövqe ilə qarşılanıb, bundan sonra da belə olacaqdır. Hesab edirəm ki, beynəlxalq ictimaiyyət beynəlxalq davranışın bu əsas qaydaları üzərində razılığa gələrsə, münafişələrin və problemlərin sayı azalacaq, qarşılıqlı fəaliyyət isə genişlənəcəkdir.

Ən azından biz məsələyə belə yanaşıyıq. Bundan əlavə, sizə daha dolğun təsəvvür yaratmaq üçün onu da demək istəyirəm ki, Azərbaycanda bu 35 il ərzində əldə olunan bütün nailiyyətlər Azərbaycan xalqının öz zəhməti sayəsində mümkün olmuşdur. Biz heç bir beynəlxalq yardım almamışıq. Dağıntılardan, işğaldan, geniş yayılmış yoxsulluqdan tərəqqiyə, inkişafa və uğurlara doğru yol keçmişik.

Bu gün Azərbaycanın xarici siyasətinə, iqtisadi göstəricilərinə, qlobal enerji və nəqliyyat bazarlarındakı roluna nəzər salsanız, ölkəmizin rolunun son dərəcə sürətlə artdığını görürsünüz. Bir çox hallarda Azərbaycan qeyri-sabit regionda sabitliyin dayacağı kimi qəbul edilir. Eyni zamanda, müstəqil siyasətimiz ölkəmizə böyük hörmət qazandırmışdır. Diqqətinizə sadəcə bir neçə faktı çatdırmaq istərdim.

Beynəlxalq təmaslarımızı onu göstərir ki, biz həqiqətən də özümüzü beynəlxalq birliyin etibarlı və hörmətli bir üzvü kimi təqdim edə bilmişik. Bizim artıq iki super güclə strateji tərəfdaşlıq münasibətlərimiz var. 2025-ci ildə Azərbaycan və Çin arasında hər-tərəfli strateji tərəfdaşlıq Bəyannaməsi imzalanmışdır. Çinlə bəyannamə aprel ayında imzalanmışdır, eyni zamanda, 2025-ci ilin avqustunda Amerika Birləşmiş Ştatları ilə Strateji Xartiya imzalanmışdır. Beləliklə Azərbaycanın iki super güclə strateji tərəfdaşlıq formatı var. Avropa İttifaqının 10 üzv dövləti ilə bizim strateji tərəfdaşlıq bəyannaməmiz və ya sazişimiz var.

Gələn il İslam Əməkdaşlıq Təşkilatının Zirvə Görüşünə ev sahibliyi edəcəyik və biz demək olar ki, 60 ölkəni birləşdirən bu mötəbər beynəlxalq təsisatda sədrlik edəcəyik. Bunu siyasətimizə, dinimizə, ənənələrimizə və dəyərlərimizə olan münasibətin, hörmətin əlaməti kimi qəbul edirik. 2028-ci ildə biz Avropa Siyasi Birliyinin Zirvə Görüşünə ev sahibliyi edəcəyik. Bu format artıq dörd ildir ki, mövcuddur və zirvə görüşlərinin keçirilməsinə yalnız 2022-ci ildən başlanılıb.

(Ardı 3-cü səhifədə)

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyev: Biz beynəlxalq hüququn normalarına uyğun olaraq ərazi bütövlüyümüzü və suverenliyimizi tam bərpa etdik

(Əvvəli 2-ci səhifədə)

Beləliklə, 2028-ci ildə Zirvə Görüşü Bakıda keçiriləcəkdir. Avropa Siyasi Birliyində 50-dən çox ölkə var. Beləliklə, bir şəhərdə, bir ölkədə bu iki mötəbər global tədbir keçiriləcək. Bu da bizə göstərilən hörməti nümayiş etdirir və bir daha bunun aparıcı qüvvəsi bu günlərdə müzakirə etdiyimiz mövzudur: mədəniyyətlərarası dialoq.

Azərbaycan cəmiyyəti, multikulturalizm üzrə, divarların yox, körpülərin qurulması üzrə dövlət siyasəti, həqiqətən də bu, mühüm hadisələrə gətirib çıxardı. Bu ay biz AQEM Zirvə Görüşünə ev sahibliyi etdik. Bu Asiyada Qarşılıqlı Fəaliyyət və Etimad Tədbirləri üzrə Müşavirədir. Bu təşkilat, demək olar ki, 30 ölkəni birləşdirir və bizim AQEM-də sədrliyimiz yekdilliklə daha iki il uzadılmışdır. Ötən il Azərbaycan Mərkəzi Asiya Məşvərət Formatının tamhüquqlu üzvü kimi dəvət olunmuşdur. Bu format Mərkəzi Asiya ölkələrini birləşdirir. Azərbaycan coğrafi cəhətdən Mərkəzi Asiyada deyil, Qafqazda yerləşir, lakin bizim müxtəlif aspektlər üzrə rolumuzun tanınmasının və eyni zamanda, bizə göstərilən hörmətin əlaməti olaraq biz buraya dəvət olunduq. Beləliklə, təkcə bütün bu faktlar həqiqətən bizim oynadığımız rol və bizdə olan beynəlxalq potensialı nümayiş etdirir.

Əlbəttə ki, müharibələrin sonlandırılması ilə bağlı təcrübəmiz, hesab edirəm ki, diqqətlə nəzərdən keçirilməlidir. Bu mənzərəyə iqtisadi fəaliyyətimizi, təqribən ÜDM-in 5 faizindən bir az artıq olan çox aşağı xarici borcumuzu, - hansı ki, ən

aşağı səviyyədədir, yaqın ki, dünyada olan ən aşağı borclardandır, - global enerji bazarında enerjinin beynəlxalq bazarlara etibarlı təchizatçısı kimi rolumuzu, bağlantılarda, xüsusilə indi nəqliyyatda bağlantıların beynəlxalq gündəmdə ən əsas məsələlərdən biri olduğunu nəzərə alaraq oynadığımız rol əlavə edə bilərik. Burada xəritəyə baxsanız, görürsünüz ki, Azərbaycandan yan keçmək çox çətindir. Xüsusilə xəritəyə infrastruktur, sərmayələr, müasir infrastruktur, üstəgəl siyasi infrastruktur əlavə etdikdə. Çünki bağlantı istiqamətində hər hansı bir rola malik olmaq üçün sizin qonşularınızla və qonşularınızın qonşuları ilə yaxşı münasibətlərinizin olmalıdır və bu da baş verdi. Beləliklə, bizim iqtisadi potensialımız, fəal xarici siyasətimiz, inklüziv cəmiyyətimiz, multi-

kulturalizm və mədəniyyətlərarası dialoq üzrə ənənələrimiz - bütün bunlar bizə nikbin baxmaq üçün bir sinerji yaradır.

Lakin buna baxmayaraq, biz proqnozlaşdırılması çətin olan dünyada yaşayırıq. Harada ki, artıq qeyd etdiyim kimi, münaqişələr başlayır və heç vaxt bitmir. Buna görə, sözsüz ki, biz həmişə potensial risklərə qarşı çox diqqətli olmalıyıq və özümüzü istənilən potensial mürəkkəbliklərdən qorumalıyıq. Əminəm ki, bu və bir çox digər mühüm məsələlər Forumda geniş müzakirə olunacaq.

Bütün iştirakçılara, xüsusilə Bakıya gəldikləri üçün əcnəbi qonaqlara bir daha minnətdarlığımı ifadə edirəm. Bu forumlar iki ildən bir keçirilir və yeganə istisna COVID pandemiyası zamanı olmuşdur, onda müəyyən fasilə yaranmışdır. Lakin

indi fəaliyyətimizi yenidən davam etdiririk. Sonuncu - 2024-cü ildə keçirilən Forumu xatırlayıram. O zaman biz global gündəlikdə olan mühüm məsələləri müzakirə etdik. Lakin bu iki il ərzində biz nə qədər çox məsələnin müsbət və mənfi istiqamətdə dəyişdiyini görürük. Mənfilər arasında bizim yaxınlığımızda baş verən yeni müharibələrdir. Müsbətlər arasında Ermənistanla sülhdür, hansı ki, keçən ilin avqust ayında paraflanmışdır və onun paraflandığı yer də çox rəmzi mənə daşıyır. O Vaşinqtonda, Ağ Evdə ABŞ Prezidenti Donald Trampın iştirakı ilə paraflanmışdır. Ermənistanın və Azərbaycanın xarici işlər nazirləri öz imzalarını atmışdılar, - sülh sazişinə yox, - lakin sənəd Amerika Birləşmiş Ştatlarının Prezidentinin iştirakı ilə paraflanmışdır və üçtərəfli Bəyannamə də imzalanmışdır. Amerika Prezidenti onu şahid qismində imzalamışdır. Beləliklə, biz, nəinki ədaləti bərpa etməyə, ərazilərimizi işğaldan azad etməyə, Cənubi Qafqazda müstəqil Cənubi Qafqaz ölkələrinin tarixində heç vaxt mövcud olmayan tamamilə yeni vəziyyət yaratmağa nail olduq, eyni zamanda, Ağ Evdə bunu möhürlədik.

Sizə Bakıda yaxşı vaxt keçirməyi arzulayıram. Bir daha bizimlə bir yerdə olduğunuz üçün təşəkkür edirəm və Forumu uğurlar arzulayıram. Diqqətinizə görə təşəkkür edirəm.

* * *

Tədbir digər çıxışlarla davam edib.

AZƏRTAC-in
materialları əsasında

Bakıda NATO qiymətləndirilməsi təliminin açılış mərasimi keçirilib

NATO-nun Əməliyyat İmkanları Konsepsiyası Proqramı çərçivəsində Azərbaycan Hərbi Hava Qüvvələrinin "Mi-17-1V" tipli helikopter cütlüyünün 2-ci Səviyyəli (NEL-2) NATO qiymətləndirilməsi təliminin açılış mərasimi keçirilib.

Müdafiə Nazirliyi xəbər verir ki, tədbirdə təlimin məqsədi, təhlükəsizlik qaydaları və digər vacib məsələlərə dair ətraflı məlumatlar təqdim edilib.

Proqrama uyğun olaraq, təlim poliqonunda real atış tapşırıqları icra edilib, eləcə də yanğınsöndürmə üzrə praktiki məşqlər keçirilib.

Bununla yanaşı, hərbi qulluqlarının fərdi bacarıqlarının yoxlanılması məqsədilə nəzəri və praktiki sınaqlar təşkil olunaraq məqbullar qəbul edilib. Qeyd edək ki, oktyabrın 29-

dək davam edəcək təlimin əsas məqsədi bəyan olunmuş helikopter cütlüyünün əməliyyat imkanlarının NATO standartlarına uyğunluğunun yoxlanılması və sertifikatlaşdırılmasıdır.

Hərbi vəzifəlilərin cəlb edildiyi təlim toplanışları başa çatıb

Azərbaycan Ordusunda ehtiyatdan çağırılan bir qrup hərbi vəzifəlilərin cəlb edildiyi təlim toplanışlarının yekunlaşması münasibətilə tədbirlər keçirilib.

Müdafiə Nazirliyi xəbər verir

ki, əvvəlcə Azərbaycan xalqının Ümummilli Lideri Heydər Əliyevin və Vətən uğrunda canlarından keçmiş şəhidlərimizin əziz xatirəsi bir dəqiqəlik sükutla yad edilib. Sonra Dövlət Himni səsləndirilib.

Tədbirlərdə çıxış edənlər toplanışlar müddətində müxtəlif ixtisaslar üzrə keçirilən nəzəri və praktiki məşğələlərin hərbi vəzifəlilərin döyüş hazırlığı səviyyəsinin artırılmasına, bilik və bacarıqlarının təkmilləşdirilməsinə yönəldiyini bildiriblər. Qeyd olunub ki, təlim toplanışlarında qarşıya qoyulmuş məqsədlərə tam nail olunub.

Sonra toplanışlarda fərqlənən bir qrup hərbi vəzifəli təltif olunub.

Tədbirlər şəxsi heyətin təntənəli marşla tribuna önündən keçidi ilə başa çatıb.

Zəfərin uğurlu davamı - Vətən yenidən dirçəlir

2020-ci il sentyabrın 27-də başlayan Vətən müharibəsi Azərbaycan tarixinin taleyüklü mərhələlərindən birinə çevrildi. Otuz ilə yaxın davam edən işğala son qoyulması, ərazi bütövlüyünün bərpa olunması və tarixi ədalətin təmin edilməsi Azərbaycan xalqının birliyini, dövlətimizin siyasi iradəsini və Azərbaycan Ordusunun döyüş qabiliyyətini bütün dünyaya nümayiş etdirdi. 44 gün davam edən Vətən müharibəsində qazanılan Qələbə hərbi potensialın, şəxsi heyətin yüksək hazırlığının, müasir texnologiyalardan səmərəli istifadənin və hərbi qulluqçularımızın Vətənə sdaqətinin nəticəsi idi. Şuşanın azad edilməsi ilə hərbi əməliyyatların taleyi həll olundu, noyabrın 8-də qazanılan tarixi Zəfər isə Azərbaycan xalqının yaddaşına əbədi həkk edildi. Qələbə ölkəmizin qarşısında yeni mərhələnin başlanğıcını qoydu. İşğaldan azad edilən ərazilərdə təhlükəsizliyin təmin edilməsi, əldə olunan nəticələrin möhkəmləndirilməsi və ordunun müasir dövrün çağırışlarına uyğun inkişaf etdirilməsi əsas vəzifələrə çevrildi. Döyüş meydanında qazanılan təcrübə Azərbaycan Ordusunda idarəetmə, döyüş hazırlığı, hərbi təhsil və texnoloji imkanların təkmilləşdirilməsi istiqamətində aparılan islahatlar üçün mühüm zəmin yaratdı.

Müasir müharibələrin təcrübəsi göstərir ki, döyüş meydanında üstünlük əldə etmək qədər həmin üstünlüyü qorumaq, dəyişən şəraitə uyğunlaşmaq və gələcək təhlükələrə hazır olmaq da vacibdir. Vətən müharibəsi hərbi qüvvələrin idarə olunması, bölmələr arasında qarşılıqlı fəaliyyət, kəşfiyyət məlumatlarının operativ emalı, dəqiq zərbələrin endirilməsi və texnoloji imkanlardan istifadə baxımından mühüm nəticələr ortaya çıxardı. Bu reallıqlar nəzərə alınaraq, Azərbaycan Ordusunda struktur və idarəetmə mexanizmlərinin təkmilləşdirilməsi, döyüş hazırlığının müasir tələblərə uyğunlaşdırılması, hərbi təhsil sisteminin yenilənməsi və texnoloji imkanların genişləndirilməsi istiqamətində ardıcıl tədbirlər həyata keçirildi. İslahatların əsas istiqamətlərindən biri komanda-idarəetmə sisteminin daha çevik və səmərəli qurulmasıdır. Müasir döyüş şəraitində əməliyyat mühitinin sürətlə dəyişməsi komandirlərdən təşəbbüskarlıq, məsuliyyət və situasiyanı düzgün qiymətləndirmək bacarığı tələb edir. Bu baxımdan tapşırıq əsaslı idarəetmə yanaşmasının inkişaf etdirilməsi, qarşıya qoyulan məqsədin bütün səviyyələrdə düzgün anlaşılması və bölmələrin dəyişən şəraitə uyğun qərarlar qəbul etmək imkanlarının genişləndirilməsi mühüm əhəmiyyət daşıyır. Müasir dövrdə hərbi gücün mühüm göstəricilərindən biri də texnologiyaların tətbiqi və rəqəmsal imkanlardan istifadə səviyyəsidir. Pilotsuz uçuş aparatları, avtomatlaşdırılmış idarəetmə sistemləri, süni intellekt, kibertəhlükəsizlik və məlumatların operativ emalı hərbi əməliyyatların xarakterini dəyişdirən əsas amillər sırasındadır. Azərbaycan Respublikasının 2025-2028-ci illər üçün Süni İntellekt Strategi-

yasına uyğun olaraq bu texnologiyaların hərbi sahədə tətbiqi də inkişaf prioritetlərindən biri kimi müəyyənləşdirilib. İdarəetmə, planlaşdırma, məlumatların emalı, hərbi təhsil, elmi fəaliyyət və logistika sahələrində rəqəmsal həllərdən istifadə imkanlarının genişləndirilməsi ordunun müasir tələblərə uyğun inkişafına xidmət edir. Digər mühüm istiqamət milli müdafiə sənayesinin inkişafıdır. Azərbaycanda reaktiv yayılım atəş sistemlərinin, NATO standartlarına uyğun atıcı silahların, müasir gecəgörmə və termal optik cihazların, müxtəlif təyinatlı pilotsuz uçuş aparatlarının, dolanan döyüş sursatlarının və kəşfiyyət vasitələrinin istehsalı istiqamətində işlər görülüb. Bir sıra hərbi təyinatlı məhsulların seriyalı istehsalının mənim-sənilməsi yerli istehsal imkanlarının genişləndirilməsi baxımından əhəmiyyətlidir. Müdafiə sənayesinin inkişafı ordunun təchizat imkanlarını artırmaqla yanaşı, texnoloji biliklərin, mühəndislik bacarıqlarının və elmi potensialın hərbi sahəyə cəlb edilməsinə də şərait yaradır.

Ordunun gücü yalnız silah və texnikanın müasirliyi ilə ölçülmür. Həmin imkanlardan istifadə edən şəxsi heyətin hazırlığı, bilik və bacarıqları, intizamı və mənəvi-psixoloji dayanıqlığı hərbi potensialın əsasını təşkil edir. Buna görə də Azərbaycan Ordusunda hərbi təhsil sisteminin yenilənməsi və peşəkar kadr hazırlığının təkmilləşdirilməsi islahatların mühüm istiqamətlərindən birinə çevrilib. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevin tapşırığı ilə 20 may 2022-ci ildə yaradılan Milli Müdafiə Universiteti bu prosesdə mühüm yer tutur. Universitetin fəaliyyətinin əsas istiqamətləri hərbi təhsilin müasir tələblərə uyğun təşkili, peşəkar hərbi kadrların hazırlanması, tədris yanaşmaları-

nın təkmilləşdirilməsi və hərbi elmin inkişafıdır. Bu məqsədlə Bakı və Gəncə şəhərlərində, eləcə də Naxçıvan Muxtar Respublikasında yaradılan hərbi kolleclər peşəkar gizir və miçman heyətinin hazırlanmasında yeni mərhələnin əsasını təşkil edir. Eyni zamanda, xidmət müddətində öz potensialı ilə seçilən hərbi qulluqçuların "Gizir hazırlığı kursu"na, ali təhsilli hərbi qulluqçuların isə "Zabit hazırlığı kursu"na cəlb olunması üçün imkanlar yaradılıb.

Həyata keçirilən dəyişikliklərdən biri də intellektual potensialla malik gənclərin bilik və bacarıqlarının ordu quruculuğuna yönəldilməsidir. İnformasiya texnologiyaları, kompüter elmləri, kibertəhlükəsizlik, süni intellekt və digər sahələrdə hazırlığı olan çağırışçıların potensialından istifadə edilməsinə xidmət edən "İntellektual qabiliyyətli bölmələr"

layihəsi bu baxımdan diqqətəlayiq təşəbbüslərdəndir. Qəbul proseslərinin elektronlaşdırılması və müraciət mexanizmlərinin sadələşdirilməsi də hərbi təhsil sahəsində aparılan islahatların nəticələrindəndir. Müvafiq məlumatlara əsasən, son illərdə hərbi təhsil müəssisələrinə müraciət edənlərin sayı üç dəfədən çox artıb.

Azərbaycan Ordusunun inkişafında ehtiyatların hazırlanması, hərbi qulluqçuların praktiki vərdişlərinin möhkəmləndirilməsi və döyüş hazırlığının davamlı yüksəldilməsi də mühüm yer tutur. Müasir döyüş təcrübəsi nəzərə alınmaqla, ehtiyatda olan hərbi vəzifəliylərlə keçirilən təlim toplanışlarının məzmunu təkmilləşdirilir, yeni silah və texnikadan istifadə qaydalarının mənim-sənilməsinə diqqət yetirilir. Gələcəkdə pilotsuz sistemlər, ra-

dioelektron mübarizə və kibertəhlükəsizlik kimi istiqamətlərin ehtiyatların hazırlanmasında daha geniş yer tutması nəzərdə tutulur.

Döyüş hazırlığının təkmilləşdirilməsində müharibədən cəmi bir il sonra yaradılan komando bölmələrinin də xüsusi rolu var. Çətin relyefdə və mürəkkəb şəraitdə tapşırıqları yerinə yetirmək üçün hazırlanan komandoların fəaliyyəti yüksək fiziki dözümlülük, peşəkarlıq, çevik qərarvermə və bölmələr arasında sıx qarşılıqlı fəaliyyət tələb edir. Komando hazırlığının müasir döyüş təcrübəsinə uyğunlaşdırılması, taktiki vərdişlərin möhkəmləndirilməsi və şəxsi heyətin müxtəlif əməliyyat şəraitində fəaliyyət imkanlarının artırılması ordunun ümumi döyüş qabiliyyətinin yüksəldilməsinə xidmət edir.

Bütün bunlarla yanaşı, hərbi xidmətin səmərəliliyi şəxsi he-

qarşısında yeni təhlükəsizlik çağırışları dayanırdı. Həmin dövrdə işğaldan azad edilən ərazilərdə mövqelərin möhkəmləndirilməsi, qanunsuz silahlı birləşmələrin fəaliyyətinin qarşısının alınması və əldə edilən hərbi-strategiya üstünlüyün qorunması zərurəti yaranmışdı. Vətən müharibəsindəki məğlubiyyətlə barışmayan separatçılar isə hər vaxtlı Azərbaycan tərəfini provokasiyaya cəlb etməyə çalışır, bununla da yenidən aktiv müharibə şəraiti yaratmağa cəhd edirdilər. 2021-ci ilin mayında Azərbaycan-Ermənistan dövlət sərhədinin müəyyənləşdirilməsi ilə bağlı gərginlik artdı. Həmin ilin noyabrında sərhədin müxtəlif istiqamətlərində silahlı toqquşmalar baş verdi. Bu hadisələr müharibədən sonrakı dövrdə regionda təhlükəsizlik məsələlərinin həll olunmadığını, sərhəd mübahisələrinin və qarşılıqlı hərbi təxribatların yeni qarşıdurmalar yarada bildiyini göstərdi. 2022-ci ilin martında Qarabağ bölgəsində vəziyyət yenidən gərginləşdi. Xocalı rayonunun Fərrux kəndi və ətraf yüksəkliklər istiqamətində yaranan vəziyyətlə əlaqədar Azərbaycan Ordusu müvafiq tədbirlər həyata keçirdi. Martin sonlarında Fərrux kəndi və ətraf yüksəkliklər üzərində nəzarət təmin edildi. Fərrux əməliyyatı işğaldan azad olunan ərazilərdə mövqelərin qorunması və təhlükəsizliyin təmin edilməsi baxımından mühüm hadisələrdən biri oldu. Amma məğlubiyyətlə barışmayan separatçılar xislətindən əl çəkmirdi. Fərrux əməliyyatından cəmi bir neçə ay sonra - 2022-ci ilin avqustun əvvəlində Qarabağda qanunsuz erməni silahlı dəstələrinin təxribatları nəticəsində Azərbaycan Ordusunun hərbi qulluqçusu şəhid oldu. Baş verən hadisədən sonra ordumuz avqustun 3-də "Qisas" adlı cavab əməliyyatı həyata keçirdi. Əməliyyat nəticəsində Qırqız yüksəkliyi, Sarıbəbə istiqamətindəki bir sıra yüksəkliklər və digər əhəmiyyətli mövqelər nəzarətə götürüldü, qanunsuz silahlı dəstələrin bir sıra hərbi obyektləri sıradan çıxarıldı. 2022-ci il sentyabrın 12-dən 14-dək Azərbaycan-Ermənistan dövlət sərhədinin Daşkəsən, Kəlbəcər və Laçın istiqamətlərində genişmiqyaslı döyüş toqquşmaları baş verdi. Ermənistan silahlı qüvvələrinin bölmələri Azərbaycan Ordusunun mövqelərini müxtəlif çaplı silahlardan, o cümlədən minaatanlardan atəşə tutdu.

Zəfərin uğurlu davamı - Vətən yenidən dirçəlir

(Əvvəli 4-cü səhifədə)

Qarşıdurmalar zamanı hərbi qulluqçularımız arasında itkilər qeydə alındı, hərbi infrastrukturaya ziyan dəydi. Azərbaycan Ordusunun bölmələri təxribatların qarşısını almaq və atəş nöqtələrini susdurmaq məqsədilə cavab tədbirləri həyata keçirdi. Sentyabr döyüşləri müharibədən sonrakı dövrün ən ciddi silahlı qarşıdurmalarından biri oldu. Döyüşlər nəticəsində strateji əhəmiyyətli yüksəkliklər və bir sıra mövqelər üzərində nəzarət təmin edildi. Separatçı rejim 2022-ci ilin sonlarından etibarən hərbi istiqamətlə paralel Qarabağ iqtisadi rayonunda qanunsuz iqtisadi fəaliyyət, təbii sərvətlərin qanunsuz istismarı və Laçın yolu ətrafında yaranan vəziyyət regionda gərginliyi artıran məsələlər sırasında idi. Azərbaycan vətəndaş cəmiyyəti nümayəndələrinin Laçın yolu ətrafında keçirdiyi etiraz aksiyası da bu dövrün mühüm hadisələrindən oldu. 2023-cü ilin əvvəlində sərhədin müxtəlif istiqamətlərində və Qarabağ iqtisadi rayonunda Azərbaycan Ordusunun mövqelərinə qarşı atəş açılması halları davam etdi. Fevralın 21-dən 22-nə keçən gecə dövlət sərhədinin bir neçə istiqamətində, eləcə də Qarabağ iqtisadi rayonundakı mövqelərimiz atəşə tutuldu. Martın 13-dən 14-dək isə Azərbaycan Ordusunun mövqelərinə 19 dəfə fasilələrlə atəş açıldığı barədə Müdafiə Nazirliyi məlumat yaydı. 2023-cü ilin martında Şuşa istiqamətində baş verən təxribatlar və qanunsuz silahlı birləşmələrin fəallaşması təhlükəsizlik məsələlərini daha da aktualaşdırdı. Azərbaycan Ordusu mövqelərin mühafizəsi və yaranan təhlükələrin qarşısının alınması üçün tədbirləri davam etdirdi. 2023-cü il aprelin 11-də Laçın istiqamətində Azərbaycan Ordusunun mövqeləri atəşə tutuldu, hərbi qulluqçularımız arasında şəhid olan və ya-

rın qarşısının alınması məqsədi daşıyırdı. Sərhəd-buraxılış məntəqəsinin yaradılması ölkənin suveren hüquqlarının həyata keçirilməsi baxımından mühüm mərhələ idi. Eyni zamanda, bu hadisə Qarabağ bölgəsindəki qanunsuz silahlı birləşmələrlə bağlı gərginliyi daha da artırdı.

2023-cü ilin mayında Azərbaycan Ordusunun mövqeləri həm dövlət sərhədinin müxtəlif istiqamətlərində, həm də Qarabağ iqtisadi rayonu atəşə tutuldu. Mayın 11-dən 12-nə keçən gecə Azərbaycan-Ermənistan şərti sərhədinin müxtəlif istiqamətlərində atəş açılması halları qeydə alındı. Mayın 12-də Basarkeçər rayonunun Zod istiqamətində Ermənistan silahlı qüvvələrinin bölmələri Azərbaycan Ordusunun mövqelərini D-30 topları və minatanlardan atəşə tutdu. Həmin ay ərzində təxribatlar dəfələrlə təkrarlansa da, Azərbaycan Ordusunun bölmələri müvafiq istiqamətlərdə adekvat cavab tədbirləri gördü.

Vətən müharibəsi Azərbaycanın qələbəsi ilə nəticələnsə də, törədilən bu təxribatlar Qarabağ iqtisadi rayonundakı qanunsuz silahlı birləşmələrin fəaliyyətinin davam etdiyini, mövqelərin möhkəmləndirildiyini və Üçtərəfli Bəyanatın icrası ilə bağlı problem-

bölgədə qalması davamlı təhlükəsizliyin təmin olunmasına mane olurdu. 2023-cü ilin yayında Qarabağ iqtisadi rayonunda vəziyyət gərgin olaraq qalırdı. Azərbaycan Ordusunun mövqelərinin atəşə tutulması, ərazilərin minalanması, qanunsuz silahlı birləşmələrin hərbi mövqelərini möhkəmləndirməsi və bölgədə hərbi infrastrukturun saxlanılması ilə bağlı məsələlər təhlükəsizlik risklərini artırırdı. Sentyabrın 19-da isə vəziyyət yeni mərhələyə keçdi. Həmin gün Əhməd-beyli-Füzuli-Şuşa avtomobil yolunda minanın partlaması nəticəsində Azərbaycan Respublikası Daxili İşlər Nazirliyinin əməkdaşları və mülki şəxslər həlak oldular, digər şəxslər yaralandı. Eyni gün baş verən digər təxribatlar və Azərbaycan Ordusunun mövqelərinin atəşə tutulması təhlükəsizlik vəziyyətini daha da ağırlaşdırdı. Müdafiə Nazirliyinin məlumatına görə, baş verən genişmiqyaslı təxribatlar, mina terroru və qanunsuz silahlı birləşmələrin hərbi fəaliyyətinin davam etməsi antiterror əməliyyatının başlanmasına səbəb oldu. Əsas məqsədlər qanunsuz silahlı birləşmələrin tərk-silah edilməsi, onların hərbi infrastrukturunun zərərsizləşdirilməsi, Üçtərəfli Bəyanatın müddələrinin icrasının təmin olunması və Azərbaycan Respublikasının konstitusiyaya quruluşunun bərpası idi. Bir gündən az davam edən əməliyyat sentyabrın 20-də saat 13:00-da əldə olunan razılaşma ilə dayandırıldı. Razılaşmaya əsasən, qanunsuz erməni silahlı birləşmələri silahı yerə qoymalı, döyüş mövqelərini tərk etməli və tərk-silah olunmalı idi. Bununla da Azərbaycan Respublikasının bütün ərazisində dövlət suverenliyinin bərpası təmin edildi.

Qələbənin eyforiyasına qapılmadan öz üzərində işləyən ordunun həyata keçirdiyi antiterror əməliyyatı Vətən müharibəsində qazanılan Zəfərin və sonrakı illərdə icra edilən hərbi tədbirlərin ardınca ölkəmizin müasir tarixində yeni mərhələ açdı. 2020-ci ildə ərazi bütövlüyünün bərpası istiqamətində əldə edilən nəticələr 2023-cü ildə dövlət suverenliyinin tam bərpası ilə tamamlandı. Bu mərhələ Azərbaycan Ordusunun qarşıya qoyulan tapşırıqları yerinə yetirmək qabiliyyətini, idarəetmə və koordinasiya imkanlarını, şəxsi heyətin hazırlığını və müasir döyüş

təcrübəsinin əhəmiyyətini bir daha gündəmə gətirdi.

Onu da qeyd etmək lazımdır ki, suverenliyin bərpası sadəcə hərbi-siyasi nəticə ilə məhdudlaşmırdı. Bu hadisə işğaldan azad edilən ərazilərdə təhlükəsiz həyatın qurulması, keçmiş məcburi köçkünlərin doğma yurdlarına qayıtması və həmin ərazilərin ölkənin iqtisadi, sosial və mədəni həyatına yenidən inteqrasiyası üçün yeni imkanlar yaratdı. Azad edilən ərazilərin bərpasını, müasir yaşayış məntəqələrinin salınmasını, infrastrukturun yaradılmasını və əhalinin doğma torpaqlarında təhlükəsiz yaşayışını təmin etmək məqsədilə Böyük Qayıdış proqramı həyata keçirilir. Yenidən qurulan kəndlər, istifadəyə verilən yaşayış evləri, bərpa edilən yollar, yaradılan məktəblər, tibb müəssisələri və digər sosial obyektlər Qarabağda həyatın mərhələli şəkildə canlanmasına xidmət edir. Uzun illər doğma yurdlarının həsrəti ilə yaşayan keçmiş məcburi köçkünlərin geri qayıdışının Zəfərin insan talelərində yaratdığı dəyişikliklərin göstəricilərindən biri olduğunu qeyd etməmək, olmaz.

Böyük Qayıdış proqramı çərçivəsində 2022-ci ilin iyulunda

əsas şərtləri ərazilərin minalardan təmizlənməsi, yolların və kommunikasiya xətlərinin qurulması, dövlət xidmətlərinin təşkili və sosial obyektlərin istifadəyə verilməsidir. Beləliklə, bu gün azad olunan ərazilərdə aparılan quruculuq işləri sadalanan şərtlərin hər birini təmin etməklə, 30 il yurd həsrəti ilə yaşayan keçmiş məcburi köçkünlərin daimi yaşayış yerlərinə könüllü, təhlükəsiz, ləyaqətli qayıdışını və reinteqrasiyasını təmin edir.

Yazının əvvəlində qeyd etdiyim kimi, Vətən müharibəsində əldə edilən Qələbə Azərbaycan Ordusunun potensialını nümayiş etdirdisə, sonrakı islahatlar həmin potensialın davamlı inkişafına yönəlib. 2023-cü ildə dövlət suverenliyinin tam bərpası Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün və müstəqil dövlət idarəçiliyinin təmin olunması baxımından yeni mərhələ açdı. Bu gün Böyük Qayıdış proqramı çərçivəsində uzun illər müharibə meydanına çevrilən, talan edilən torpaqlarda həyatın yenidən qurulması, keçmiş məcburi köçkünlərin doğma yurdlarına qayıtması və həmin ərazilərin ölkənin ümumi inkişafına inteqrasiyası Qələbənin real nəticələrini gün-

Zəngilanın Ağalı kəndinə başlanan köç prosesi hazırda azad edilən digər ərazilərdə də davam edir. Ağdam, Füzuli, Cəbrayıl, Qubadlı, Laçın, Kəlbəcər, Şuşa, Xocalı, Xocavənd və Ağdərə rayonlarında, eləcə də Xankəndi şəhərində bərpa-quruculuq işləri və məskunlaşma prosesi həyata keçirilir. Yeni yaşayış məntəqələrinin salınması ilə yanaşı, əhalinin məşğulluğunun təmin edilməsi, sahibkarlığın inkişafı, təhsil və səhiyyə xidmətlərinin təşkili, sosial infrastrukturun qurulması istiqamətində tədbirlər görülür. Bu da bir faktır ki, qayıdışın davamlı olması üçün insanların yalnız yaşayış evləri ilə təmin edilməsi kifayət etmir. Doğma torpaqlarda işləmək, təhsil almaq, ailə qurmaq, övlad böyütmək və normal həyat şəraitinə malik olmaq imkanları yaradılmalıdır. Bu baxımdan Böyük Qayıdış proqramı bərpa-quruculuq layihəsi olmaqla yanaşı, uzunmüddətli sosial və iqtisadi inkişaf prosesidir. İşğaldan azad edilən ərazilərdə təhlükəsizliyin təmin edilməsi, infrastrukturun qurulması və yaşayış məntəqələrinin bərpası paralel şəkildə həyata keçirilən bir-biri ilə əlaqəli gedir. İnsanların doğma yurdlarına təhlükəsiz qayıdışının

dəlik həyatın bir hissəsinə çevirir. Qələbə döyüş meydanında qazanıldı, suverenlik bərpa edildi, indi isə həmin tarixi nailiyyətlərin qorunması və gələcək nəsillərə ötürülməsi üçün quruculuq və inkişaf prosesi davam edir. Azərbaycan Ordusunun gücləndirilməsi, hərbi sahədə islahatların ardıcıl aparılması və işğaldan azad edilmiş ərazilərdə təhlükəsiz həyatın təmin edilməsi bu böyük yolun bir-birini tamamlayan istiqamətləridir. Bu yolun mərkəzində müstəqil Azərbaycanın təhlükəsizliyi, xalqımızın rifahı və dövlətimizin gələcək inkişafı dayanır. Zəfər keçmişin qürur mənbəyi olmaqla yanaşı, həm də gələcəyin məsuliyyətidir. Bu məsuliyyət güclü ordu quruculuğunun davam etdirilməsini, müasir çağırışlara uyğunlaşmağı və azad edilən torpaqlarda həyatın davamlı şəkildə bərpasını tələb edir. Qələbədən suverenliyə, suverenlikdən Böyük Qayıdışa uzanan yol Azərbaycanın müasir tarixində hərbi gücün, dövlət iradəsinin və quruculuq əzminin vahid məqsəd naminə birləşməsinin ifadəsidir.

**Leytenant
Tamilla HÜSEYNLİ
"Azərbaycan Ordusu"**

ralananlar da oldu. Aprelin 23-də isə Laçın-Xankəndi yolu üzərində dövlət sərhədində sərhəd-buraxılış məntəqəsi fəaliyyətə başladı. Bu addım Azərbaycanın beynəlxalq səviyyədə tanınmış dövlət sərhədinə nəzarətinin təmin edilməsi, silah-sursatın və qanunsuz hərbi daşıma-

lərin mövcudluğunu göstərirdi. Azərbaycan tərəfi bölgədə təhlükəsizliyin təmin edilməsi, qanunsuz hərbi fəaliyyətin qarşısının alınması və dövlət suverenliyinin həyata keçirilməsi məsələlərini gündəmdə saxlasa da, qanunsuz silahlı birləşmələrin

Hərbi Polis İdarəsində şəhidlərin xatirəsi ehtiramla yad edildi

Oktyabrın 24-də Müdafiə Nazirliyinin Hərbi Polis İdarəsində 44 günlük Vətən müharibəsində şəhid olmuş hərbi polis hərbi qulluqçularının xatirəsinə həsr olunan anım tədbiri keçirildi. Tədbir iştirakçıları əvvəlcə Ümummilli Lider Heydər Əliyevin və Azərbaycanın ərazi bütövlüyü uğrunda canından keçmiş şəhidlərimizin əziz xatirələrini bir dəqiqəlik sükutla yad etdilər. Ardınca Dövlət Himni səsləndirildi.

Mərasimdə çıxış edən Daxili Təhlükəsizlik və Təhqiqat Baş İdarəsinin rəisi general-mayor Azər İbrahimov şəhidlərin Vətən qarşısındakı xidmətlərindən, döyüşlərdə göstərdikləri igidlik və fədakarlıqdan danışdı. O, hərbi polis bölmələrinin xidməti fəaliyyətinə toxunaraq, xüsusilə işğaldan azad edilmiş ərazilərdə həyata keçirilən xidmətlərin əhəmiyyətini vurğuladı. Bildirdi ki, hərbi polis hərbi qulluqçularının məsuliyyətli xidməti Müdafiə Nazirliyinin rəhbərliyi tərəfindən yüksək qiymətləndirilir.

Daxili Təhlükəsizlik və Təhqiqat Baş İdarəsinin rəis müavini - Hərbi Polis İdarəsinin rəisi general-mayor Elgün Əliyev çıxışında Azərbaycan Ordusunun formalaşması və inkişafında Ümummilli Lider Heydər Əliyevin tarixi xidmətlərini xatırladı, Prezident, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə qazanılan qələbələrin əhəmiyyətindən bəhs etdi. O, Vətən müharibəsində və antiterror əməliyyatında hərbi polis hərbi qulluqçularının üzərlərinə düşən vəzifələri layiqincə yerinə yetirdik-

bi xidmətindən və Vətən müharibəsində keçdikləri döyüş yolundan danışdı. Valideynlərin xatirələri ilə tanış olduqca hər bir şəhidin özünəməxsus həyat yolu, ailəsinə bağlılığı və Vətən qarşısındakı xidmətləri barədə daha ətraflı məlumat əldə etdik.

Şəhid gizir Natiq Mirhüseynovun atası Balamirzə Mirhüseynov oğlunun həyat və döyüş yolundan danışdı. 1975-ci ildə Lerik rayonunun Orand kəndində anadan olan Balamirzə Mirhüseynov övladının hərbi xidmətini və döyüşlərdə göstərdiyi fə-

kən minaya düşərək ağır yaralandı. Natiq Mirhüseynov əvvəlcə Füzulidəki hərbi tibb məntəqəsində əməliyyat olunub, daha sonra Bakıda hərbi hospitalda müalicəsini davam etdirib. O, bir müddət komada qaldıqdan sonra 2021-ci il yanvarın 30-da şəhidlik zirvəsinə ucalıb. Balamirzə Mirhüseynov üçün oğlunun xatirəsinə yaşatmaq onun Vətən xidmətini və döyüş yolunu unutmamaq, göstərdiyi fədakarlığı gələcək nəsillərə çatdırmaq deməkdir. O, şəhid ailələrinə göstərilən diqqətə, Natiqin xatirəsinin yad edilməsinə və Hərbi Polis İdarəsi rəhbərliyinin ailələrlə mütəmadi maraqlanmasına görə minnətdarlığını bildirdi. Belə tədbirlərin ailələr üçün mənəvi əhəmiyyət daşıdığını, övladlarının unudulmadığını görməyin onlara təsəlli verdiyini qeyd etdi.

Şəhid gizir Natiq Mirhüseynov ölümündən sonra Azərbaycan Respublikası Prezidentinin müvafiq sərəncamları ilə "Azərbaycan Bayrağı" ordeni, "Cəbrayılın azad olunmasına görə", "Xocavəndin azad olunmasına görə", "Vətən uğrunda" və "İgidliyə görə" medalları ilə təltif edilib.

Şəhid Vaqif İsmayilzadənin anası Simnərə İsmayılova da oğlunun həyatından və döyüş yolundan söz açdı. 1996-cı ildə Beyləqan rayonunda anadan olan Vaqif Vətən müharibəsi zamanı Füzuli, Cəbrayıl və Hadrut istiqamətlərində gedən döyüşlərdə iştirak edib. O, 2020-ci il oktyabrın 20-də Füzuli rayonunun Axullu kəndi istiqamətində şəhid olub. Vaqifin Renat və Vüqar adlı iki övladı var. Şəhid anası Simnərə İsmayılova şəhidlərin unudulmamasının, onların həyat və döyüş yollarının gənclərə tanıtılmasının vacibliyini vurğuladı. Şəhid ailələrinə göstərilən dövlət qay-

gısının və belə anım tədbirlərinin valideynlər üçün mənəvi dəyər olduğunu bildirdi. Övladlarının adlarının ehtiramla anılması və döyüş yollarının xatırlanması ailələrə onların xalqın yaddaşında yaşadığını bir daha hiss etdi-

sonra Azərbaycan Respublikası Prezidentinin müvafiq sərəncamları ilə 3-cü dərəcəli "Vətənə xidmətə görə" ordeni, "Füzulinin azad olunmasına görə", "Qubadlının azad olunmasına görə", "İgidliyə görə" və "Vətən uğrunda" medalları ilə təltif edilib.

Şəhid ailələri ilə söhbətlər bir daha göstərdi ki, övladlarının xatirəsinin yaşadılması və döyüş yollarının unudulmaması valideynlər üçün böyük mənəvi əhəmiyyət daşıyır. Onların qəhrəmanlıq nümunələrinin gənc nəsillərə aşılması, Vətən qarşısındakı xidmətlərinin tanıtılması hərbi-vətənpərvərlik tərbiyəsinin mühüm istiqamətlərindəndir. Şəhidlərin Vətən uğrunda göstərdikləri şücaət, döyüş yoldaşlarına sədaqət və torpaqlarımızın azadlığı naminə nümayiş etdirdikləri fədakarlıq Azərbaycan əsgərinin mənəvi gücünü, qətiyyətini və Vətən sevgisini təcəssüm etdirir. Onlar ən çətin anlarda belə üzərlərinə düşən vəzifəni şərəflə yerinə yetirərək hərbi andlarına sadıq qaldılar, xalqımızın azadlıq və qələbə iradəsinin rəmzinə çevrildilər. Şəhidlərin həyat və döyüş yolu yalnız keçmişin qəhrəmanlıq salnaməsi deyil, həm də bu gün xidmət edən hər bir hərbi qulluqçu, eləcə də gələcək nəsillər üçün mənəvi örnəkdir. Onların göstərdikləri igidlik gənclərdə Vətənə bağlılıq, məsuliyyət və torpaqlarımızın

lərini qeyd edib, onların igidliklərinin hərbi qulluqçular üçün örnək olduğunu bildirdi.

Tədbirin sonunda Həzi Aslanov adına Ordu İdeoloji və Mədəniyyət Mərkəzinin solistləri vətənpərvərlik mövzusunda musiqi nömrələri ifa etdilər. Daha sonra şəhidlərin həyat və döyüş yolunu əks etdirən videoçarxlar nümayiş olundu.

Anım tədbiri başa çatdıqdan sonra şəhid hərbi qulluqçuların ailə üzvləri ilə söhbət etdik. Onlar övladlarının həyatından, hər-

dakarlığı qürurla xatırladı. Natiq Mirhüseynov 2018-ci ildə Azərbaycan Ordusunun Təlim və Tədris Mərkəzində "Gizir hazırlığı kursunu" bitirdikdən sonra Lənkəran qarnizonunda Hərbi Polis Post Patrul komandiri vəzifəsində xidmət etməyə başladı. Vətən müharibəsi zamanı Hərbi Polis İdarəsinin Beyləqan böliyyünün tərkibində 25 nəfərlik heyətlə döyüşlərə yollandı. Cəbrayıl, Hadrut və Daşaltı istiqamətlərində gedən ağır döyüşlərdə iştirak etdi. Xidməti vəzifəsini icra edə-

da anadan olan Toğrul Hadrut istiqamətində gedən ağır döyüşlərdə iştirak edib və 2020-ci il oktyabrın 21-də şəhid olub. Vüsalə Atakişiyeva oğlunun xatirəsinə göstərilən ehtiramı, şəhid ailələrinə ayrılan diqqətə və qayğıya görə minnətdarlığını ifadə etdi. Oğlunun həyat və döyüş yolunun xatırlanması, adının ehtiramla anılması ailəsi üçün xüsusi məna daşıyır. Toğrulun döyüşlərdə göstərdiyi fədakarlıq Vətən qarşısındakı xidmətinin mühüm göstəricisidir.

Toğrul Atakişiyev ölümündən

müdafiəsinə daim hazır olmaq əzmi formalaşdırır. Şəhidlərin adlarını ehtiramla anmaq, xidmətlərini unutmamaq, döyüş yollarını gələcək nəsillərə çatdırmaq və ailələrinə diqqət göstərmək bu müqəddəs xatirəyə layiqli münasibətin ifadəsidir. Çünki Vətən uğrunda canından keçənlərin qəhrəmanlığı xalqımızın yaddaşında yaşayır, onların əziz xatirəsi isə gələcək nəsillərin vətənpərvərlik ruhunun formalaşmasına xidmət edir.

Emil MURADLI
"Azərbaycan Ordusu"

“Şəhid ailələri - qəhrəmanlarımızın əmanəti” adlı tədbir keçirildi

(Əvvəli 1-ci səhifədə)

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin rəhbərliyi ilə 44 günlük Vətən müharibəsində şəhadətli ordumuzun əks-hücum əməliyyatı Böyük Qələbəmizlə başa çatdı. Otuz ilə yaxın işğalda olan torpaqlarımız onların döyüş əzmi, mübarizliyi və canları bahasına azad olundu.

Mərd oğullarımız Zəfər tariximizi öz qanları ilə yazdılar. Torpaqlarımızın qorunması, Vətənimizin müdafiəsi uğrunda canından, qanından keçərək şəhidlik zirvəsinə ucalmaq ən böyük şərəf və qürurdur. Onların əziz xatirəsi hər zaman qəlbimizdə yaşayacaqdır. Sizin, övladlarınızın, həyat yoldaşlarınızın igidliyi, şücaəti sayəsində xalqımız firavan həyat yaşayır.

Azərbaycanda şəhid ailələrinə və müharibə əlillərinə yüksək dövlət qayğısı göstərilməsinin əsasını Azərbaycan xalqının Ümummilli Lideri Heydər Əliyev qoyub. Ulu Öndər Heydər Əliyev tərəfindən 26 avqust 1994-cü ildə imzalanan Azərbaycan Respublikasını erməni təcavüzündən müdafiə edərkən əlil olmuş şəxslərin sosial müdafiəsinin yaxşılaşdırılması haqqında Fərman müharibə əlillərinin sosial etiaclarının ödənilməsi istiqamətində atılan ilk addımdır. Həmin Fərmanın imzalanması ilə müharibə iştirakçılarının və əlillərinin sosial müdafiəsinin gücləndirmək məqsədilə tədbirlərə start verilib. Məhz bu gün ölkəmizin ərazi bütövlüyü uğrunda canını fəda etmiş şəhidlərin ailələrinə, əlillərə və müharibə veteranlarına yüksək diqqət və qayğı göstərilməsi hər zaman dövlət siyasətinin prioritet məsələsidir.

Ümummilli Lider Heydər Əliyevin siyasi kursunu uğurla davam etdirən Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Müzəffər Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin və Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevanın diqqət və nəzarətində olan bu məsələ ilə bağlı ən ali səviyyədə problemlərin həlli istiqamətində göstərişlər verilir. Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin imzaladığı müvafiq Fərman və sərəncamlar şəhid ailələrinin sosial müdafiəsinin gücləndirilməsi istiqamətində mühüm rol oynayır. Dövlət başçısı çıxışlarında hər zaman bu insanların problemlərinin həllinə diqqət yetirilməsinin vacibliyini vurğulayır. Bir sözlə, dövlətimiz tərəfindən şəhid ailələrinin sosial müdafiəsinin yüksək səviyyədə təşkil edilməsi istiqamə-

tində həyata keçirilən tədbirlər sistemli və ardıcıl xarakter daşıyır.

Sonda bütün şəhidlərimizin ruhu qarşısında baş əyir, əziz xatirələrini ehtiramla yad edirik! Allah bütün şəhidlərimizə rəhmət eləsin!

Yaşasın Azərbaycan!

Vətən Müharibəsi Qəhrəmanı şəhid Cavid Mahmudovun anası Nəsimə Mahmudova çıxış edərək tədbir iştirakçılarını salamlayıb. “Bayrağımızı ucaldan, ərazi bütövlüyümüzü təmin edən, dövlət və dövlətçiliyimizi qoruyan, bu yolda canını qurban verən şəhid anası olaraq bu gün qarşınızda çıxış edirəm. Bu gün həm kədərli, həm də qürurluyam. Oğlum Biləsuvar rayonunun Aşağı Cürəli kəndində böyüyüb boya-başa çatıb. Cavidimin tək-cə anası deyil, həm də müəllimi olmuşam. Ona Vətən məfhumunun vacibliyini uşaqlıq yaşlarından bir valideyn olaraq öyrətmişik. Qismət elə getirdi ki, oğlum məktəbini bitirdikdən sonra öz arzularının arxasınca gedərək hərbi olmağı qarşısına əsas məqsəd qoydu. Heydər Əliyev adına Azərbaycan Ali Hərbi Məktəbinə (indiki Heydər Əliyev adına Hərbi İnstitut) daxil olub, oranı yüksək nəticələrlə başa vurub. Xidmətinə hər zaman məsuliyyətlə yanaşıb, tabeliyindəki əsgərlərə doğma münasibət göstərərək. Əsgərləri ilə hər zaman fəxr edərmişəm. Onları da öz canından ayırmazdım. Övladım öz işi ilə bağlı çox danışmağı xoşlamazdı. Müharibədə öldüyü bilirdim. Şəhidlik elə bir zirvədir ki, hamı o ünvana ucalmaq istəyir. Mənim oğlum bu gün şəhid-dir, uca zirvədir. Hər bir şəhid yaxınına möhkəm cansağlığı və səbir arzu edirəm”, - şəhid anası deyib.

Sonra söz Salyan rayonundan olan şəhid Kamran Quliyevin anası Arzu xanıma verilib: “Kamran bu hərbi hissədə xidmət edib. Bundan əvvəl şəhidlərimiz üçün hərbi hissənin ərazisində salınan memorial kompleksin açılışında iştirak etmək üçün gəlmişdim. Övladımın hələ gənc yaşlarından Vətənə xüsusi bağlılığı var idi. Danışanda deyirdi ki, ən böyük arzusu Vətən uğrunda şəhid olmaqdır. Elə də oldu. Digər şəhid övladları kimi, oğlum da Vətənə qucaq açdı, bizi geridə qoydu. Bizə arxa çevirib, Vətənə arxa oldu şəhidlərimiz. Bu gün iki oğul övladı Vətənə əmanət qalıb Kamranımız. Arzum budur ki, şəhidlərimiz unudulmasınlar, ailələri, doğmaları unudulmasınlar. Şəhidlər unudulanda ölürlər. Onları yüksək eh-

tiramla yad etmək lazımdır. Gələcək nəsillərə onların qəhrəmanlıqlarını düzgün öyrətmək lazımdır ki, gənclərimiz şəhidlərimizi özlərinə örnək bilsinlər, vətənpərvərlik məfhumunu onların sayəsində dərinlən anlasınlar. Şəhidlərimiz canından pay verdilər, amma Vətən torpağının bir qarışını düşməne vermədilər. Allah şəhidlərimizin şəhadətini mübarək eləsin, yaralananlara möhkəm cansağlığı versin. Şəhidlərimizin büküldüyü o şanlı bayraq daim zirvələrdə dalğalansın. Bugünkü tədbirin ərsəyə gəlməsində əməyi olan hər kəsə minnətdarıq. Əziyyət çəkmişiniz, biz şəhid ailələrini bir araya gətirmişiniz. Öz dəyərli vaxtınızı ayıraraq bu tədbirdə iştirak üçün gələnlərə də xüsusi minnətdarlığımı bildirirəm”.

2023-cü ilin antiterror əməliyyatının Şabran rayonundan olan şəhid Sahil Aslanovun anası Xurma xanım oğlunun təmsalında bütün qəhrəman oğullarla fəxr etdiyini deyib: “Tədbir iştirakçılarını salamlayıram. Mən oğlumla fəxr edirəm. Hər bir şəhidimlə fəxr edirəm. 44 günlük Vətən müharibəsi zamanı Füzulidə yaralansa da, Şuşaya qədər irəliləyib. Sahil Qisas əməliyyatının da iştirakçısı olub. Qismət elə gətirdi ki, 2023-cü ilin antiterror əməliyyatı zamanı qəhrəmancasına şəhadət zirvəsinə yüksəldi. Arzum budur ki, bir daha müharibə olmasın. Anaların, bacıların, həyat yoldaşları və övladların gözləri yaşlı qalmasın. Hər əsgər sağ-salamat öz doğmasının yanına qayıtsın. Kiçik oğlum da bu yaxınlarda Vətənə övladlıq borcunu qardaşının adına layiq yerinə yetirdi, qayıtdı. Şəhid olmasa Vətən olmaz. Bu məqam ucalardan ucadır. Oğlunun xidmət yoldaşları bizə tez-tez ziyarətə gəlirlər. Onların hər biri mənim üçün Sahildir, öz doğma övladlarımdan ayırmıram. Allah Azərbaycan əsgərini qorusun! Ordumuz günü-gündən güclənsin. Xalqımızın birliyi daimi və əbədi olsun!”

Cəlilabad rayonundan olan şəhid Ramazan Hüseynzadənin anası Pərvanə xanım da öz növbəsində bu gün şəhidlərimiz və müharibə iştirakçısı oğlanlarımız sayəsində əzəli və əbədi torpaqlarımızın azad olduğunu qeyd edib: “Ramazanın böyük əmisi Birinci Qarabağ müharibəsi şəhidi, digəri isə döyüşdə sağlamlığını itirən qazidir, atası isə müharibə iştirakçısıdır. 2020-ci il sentyabrın 27-də başlayan haqq savaşımızda hər iki oğlum iştirak edib. Xalqımızın qan yaddaşı olan Xocalının düşməndən azad edilməsi uğrunda şəhid olan

oğlunun ruhu bu gün şadıddır. Çünki Xocalı kimi bütün tarixi ərazilərimizdə üçrəngli şanlı bayrağımız dalğalanır. Şəhid anası və müharibə veteranı anası kimi, mən də öz övladlarımla və ailəmlə fəxr edirəm. Çox şükür ki, Müzəffər Ali Baş Komandanımızın rəhbərliyi altında əzəli və əbədi torpaqlarımız işğaldan azad edilib. Qürurluyam ki, oğlum da bu müqəddəs döyüşlərin iştirakçısı olub və bu ümdə amal uğrunda canından keçərək, şəhidlik zirvəsinə ucalıb. Bu gün xalqımızın hər bir nümayəndəsi şəhidlərimizlə fəxr edir, yazılan misilsiz tarixlə fəxr edir, igid oğullarımızla fəxr edir.

Şəhid atası Əflatun Mayıllı oğlunun təmsalında minlərlə döyüşçünün müqəddəs əməliyyatı irəli atıldığını və bu ümdə vəziyyənin uğurla icrası üçün canını və qanını əsirgəmədiyini vurğulayıb: “Düşmənin ötən əsrin sonlarında öz havadarları hesabına tarixi torpaqlarımızı işğal etdi. Lakin Azərbaycan əsgəri öz xalqının ona olan etimadından və Ali Baş Komandanın qətiyyətinə güc alaraq, əzəli və əbədi torpaqlarımızı öz canı və qanı ilə azad etdi. Bu cür vətənpərvərlik nümunələri müasir dövrdə çox azdır. Şəhidlərimizin əməli bir idi - öldü var, döndü yoxdur! Oğlum gənc və evin tək oğlu idi. Komandirləri buna görə onu dəfərlərlə çətin tapşırıqlardan kənarlaşdırmaq istəsələr də, oğlunun cavabı bir olub - burada hamımız bir əməliyyatda döyüşürük. Bizim şəhidlərimiz minlərdir. Lakin məhz o minlərlə sönmüş çiray sayəsində, bu gün milyonlarla çiray yanır. Yeni Əflatunlar, Poladlar, Mübarizlər böyüyürlər. Müharibə bir də bizim evlərdən uzaq olsun, sülhümüz əbədi olsun”.

Sonuncu çıxış edən “Azərbaycan Bayrağı” ordenli şəhid polkovnik-leytenant Həmdəm Ağayevin qızı Aysu bir zamanlar atasının çıxış etdiyi kürsüdə bu gün çıxış etmənin verdiyi hüzn və qüruru xüsusi vurğulayıb: “Çox hörmətli şəhid ailələri, zabitlər və görüş iştirakçıları. Hər birinizi ürəkdən salamlayıram. Mən ömrünün böyük hissəsini Azərbaycan Ordusuna xidmətə həsr etmiş polkovnik-leytenant Həmdəm Ağayevin qızıyam. Mən bu gün bu kürsüdə, bir zamanlar atamın çıxış etdiyi kürsüdə çıxış etdiyim üçün qürurluyam. Atamla xidmət edənlər onun necə vətənpərvər, cəsur bir zabit olduğunu yaxşı bilirlər. O, həm qayğıkeş ata, mərhəmətli insan və həyat müəllimi idi. Döyüşlər zamanı öz əsgəri ilə birlikdə səngərdə ol, düşmənin üzərinə ge-

dərkən “irəli” deyil, “ardımcı” deyərək səslenərək döyüşçüləri qələbəyə ruhlandırır. Yaralansa da, müalicədən imtina edərək, müqəddəs vəzifəni son damla qanına, son nəfəsinə qədər icra etməyi özünə həyat əməliyyatı bilərək döyüşdü. Əsgərlərini öz övladlarından ayırmayan atam, öz övladlarını döyüş meydanında tək qoymaq istəmədi. Polkovnik-leytenant Həmdəm Ağayev haqqında danışmaq üçün dəqiqələr kifayətsiz qalır. Şəhidlik yüksək məqamdır. Ən uca zirvədir. Burada öz övladını gənc yaşda Vətən torpağına tapşıraraq şəhid valideynləri qarşısında baş əyirəm. Qarşıdan 8 Noyabr - Zəfər bayramı gəlir. Bu Zəfəri bizə öz qanı və canı ilə bəxş edən şəhidlərimizin ruhları qarşısında baş əyir, onların əziz xatirələrini yüksək ehtiramla yad edirik. Biz onlara bir ömür borcluyuq. Şəhid Həmdəm Ağayevin doğulduğu Ağdərənin Sırxavənd kəndi bu gün işğaldan azad edilib. Atamın və atamın təmsalında bu gün bütün şəhidlərimizin ruhları şadıddır. Çünki Vətənimizin hər qarışında şanlı bayrağımız dalğalanır. Qoy bu bayrağın varlığı daimi olsun. Əzəli və əbədi torpaqlarımızın haqqı sakinləri öz yurdlarına qayıdırlar. Azərbaycanımız bu gün müstəqil, suveren dövlət olaraq inkişafını dinamik tempdə davam etdirir. Allah Azərbaycanımızı, ordumuzu, xalqımızı qorusun”.

Tədbirdə çıxış edənlər tədbirin keçirilməsində rolu olan, hər kəsə təşəkkürünü bildirib, şəhid ailələrinə göstərilən diqqət və qayğıya görə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti İlham Əliyevə, Birinci vitse-prezident Mehriban xanım Əliyevaya və Müdafiə Nazirliyinin rəhbərliyinə minnətdarlıqlarını ifadə etdilər.

Çıxışlar başa çatdıqdan sonra tədbirin bədii hissəsində şəhid övladları və Əfqan Qadaşov adına Pirekəşkül kənd tam orta ümumtəhsil məktəbinin şagirdləri tərəfindən vətənpərvərliyi, qəhrəmanlığı tərənnüm edən şeirlər səsləndirilib, səhnəciklər nümayiş etdirilib, əbədi-bədii kompozisiyalar təqdim olundu.

Görüşdə həmçinin Həzi Aslanov adına Ordu İdeoloji və Mədəniyyət Mərkəzinin solistləri və rəqs ansamblının təqdim etdikləri milli musiqi və rəqs nömrələri tədbir iştirakçıları tərəfindən maraqla qarşılandı.

Bədii hissə başa çatdıqdan sonra tədbir iştirakçıları üçün çay süfrəsi təşkil edildi.

Sonda xatirə şəkilləri çəkdirildi.

“Azərbaycan Ordusu”

Yaponiyanın Takaçiho dərəsində qədim vulkanların izi, sıldırım qayalar və şəlalənin hey-rətamiz mənzərəsi:

Sıldırım qayaların arasında kiçik bir qayıq irəliləyir. Avarların yaratdığı dalğalar suyun səthinə yayılır, qayalıqdan tökülən şəlalə çayın üzərinə ağ pərdə çəkir. Baş üzərində ucalan daş divarlar aşağıdan daha əzəmətli görünür. Bu sakit mənzərənin yaranmasında isə qədim vulkan püskürmələrinin payı var.

Yaponiyanın cənub-qərbində, Kyuşu adasının Miyazaki prefek-

turasında yerləşən Takaçiho dərəsi Qokase çayı boyunca təxminən yeddi kilometr uzanır. Qayaların hündürlüyü bəzi yerlərdə yüz metrə qədər çatır. Ancaq dərəyə qeyri-adi görünüş verən tək bu ucalıq deyil. Daş divarlar boyunca sıralanan sütunlar nəhəng bir tikilinin dayaqlarını xatırladır.

Vulkanın daş yaddaşı:

Dərənin yaranması Aso vulkanının qədim püskürmələri ilə bağlıdır. Həmin vaxt ətrafa yayılan qaynar kül, qaz və qaya parçalarından ibarət axınlar bu əraziyə də çatıb. Vulkan mənşəli

Maraq dünyamız

Odun yaratdığı, suyun bəzədiyi dərə

materiallar soyuyub bərkidikcə yığılıb, yaranan çatlar süxurları sütunlara bölüb. Qayaların sanki insan əli ilə yonulmuş quruluşu belə əmələ gəlib.

Sonrakı dövrdə mənzərənin formalaşmasını axar sular davam etdirib. Qokase çayı uzun zaman ərzində süxurları aşındıraraq dərəni dərinləşdirib və daş sütunları üzə çıxarıb. Bu gün seyr edilən mənzərə vulkanın, suyun və zamanın birgə əsəridir.

Qayalar arasında ağ pərdə:

Dərənin ən tanınmış guşələrindən biri Manai şəlaləsidir. Təxminən 17 metr hündürlükdən tökülən su tünd qayaların və sıx yaşıllığın fonunda xüsusilə seçilir. Takaçiho fotoşəkillərinin çoxunda məhz bu mənzərə əks olunur.

Qayıqla gəzinti şəlaləni və daş sütunları aşağıdan seyr etməyə imkan verir. Qayaların yanında qayıqlar daha kiçik, daş divarlar isə daha uca görünür. Dərə boyunca uzanan piyada yolundan baxanda başqa mənzərə açılır: bu dəfə çayın qayalar arasında cızdığı yol diqqəti çəkir.

Təbiətlə əfsanənin görüşü:

Takaçiho yapon mifologiyasında da özünəməxsus yer tutur. Bölgədəki bəzi təbiət obyektləri tanrılar və əfsanəvi hadisələrlə əlaqələndirilir. Yerli rəvayətə görə, dərədəki iri daşlardan birini Kihati adlı mifoloji varlıq döyüş zamanı atıb. Nəsildən-nəslə ötürülən belə hekayələr təbiət mənzərəsinə mədəni mənə da qazandırır.

Fəsilər dəyişdikcə dərə də başqa rənglərə bürünür. Yayda sıx yaşıllıq qayaların sərt cizgilərini yumşaldır, payızda qırmızı və bürüncü yarpaqlar daş divarlara rəngli haşiyə çəkir.

Qədim vulkanın izi qayalarda qalır, aşağıda isə çay axmağa davam edir. Odun yaratdığı dərəni su və zaman hələ də bəzəyir.

“Azərbaycan Ordusu”

Xəbərlər: hadisələr, faktlar

Pakistanda antiterror əməliyyatı: 6 silahlı və 2 hərbi öldürülüb

Pakistanın şimal-qərbində keçirilən antiterror əməliyyatı zamanı “Tehrek-i-Taliban Pakistan” qruplaşmasının 6 üzvü öldürülüb. Baş verən atışmada 2 pakistanlı hərbi də həyatını itirib.

Bu barədə Pakistan ordusunun mətbuat xidməti məlumat yayıb. Bildirilib ki, əməliyyat oktyabrın 24-də Xayber Paxtunxva əyalətinin Dera İsmayıl Xan rayonunda silahlıların olduğu barədə kəşfiyyat məlumatı əsasında keçirilib.

Qeyd edilib ki, öldürülən silahlılar təhlükəsizlik qüvvələrinə və mülki şəxslərə qarşı hücumlarda iştirak etməkdə şübhəli biliniblər. Ərazidə digər silahlıların aşkarlanması məqsədilə əməliyyat davam etdirilib.

Əlcəzair parlamenti Nigerə hərbi kontingent göndərilməsi qərarını təsdiqləyib

Əlcəzair parlamenti dünənki iclasında enerji obyektlərinin qorunmasında iştirak etmək üçün Nigerə hərbi kontingent göndərilməsinə razılıq verib.

“Əş-Şərq əl-Avsət” nəşri xəbər verir ki, bu, Əlcəzair ordusunun 1973-cü ildə Ərəb-İsraıl müharibəsindən bəri ölkə hüduqlarından kənardakı əməliyyatlara ilk rəsmi cəlb edilməsidir.

Bildirilib ki, parlamentin aşağı palatası bu qərarı yekdilliklə dəstəkləyib. Qərardan əvvəl parlamentin yuxarı palatası da silahlı qüvvələrin Nigerə yerləşdirilməsi təklifini təsdiqləyib.

Cənubi Koreya və ABŞ birgə hava qüvvələri təlimləri keçirir

Cənubi Koreya və ABŞ hərbi hava qüvvələri Koreya yarımadasının cənubunda “Azadlıq Bayrağı” adlı birgə təlimlər keçirir.

Bu barədə “Yonhap” agentliyi Cənubi Koreya Hərbi Hava Qüvvələrinə istinadla məlumat yayıb.

Noyabrın 6-dək Kunsan aviabazasında keçirilən təlimlərdə qırıcı və kəşfiyyat təyyarələri, helikopterlər, eləcə də pilotsuz uçuş aparatları iştirak edir.

Təlimlərin məqsədi iki ölkənin hərbi heyətinin döyüş hazırlığını artırmaq, müdafiə əməliyyatlarını və düşmən təyyarələrinin ələ keçirilməsi üzrə bacarıqlarını təkmilləşdirməkdir. Qeyd edək ki, “Azadlıq Bayrağı” təlimləri ildə iki dəfə keçirilir.

Nigeriyada kəndə silahlı hücum nəticəsində 40 nəfər həlak olub

Nigeriyanın cənub-şərqindəki Taraba ştatında silahlı hücum nəticəsində azı 40 mülki şəxs həlak olub.

Bu barədə “Premium Times” qəzeti insan haqları fəallarına istinadla məlumat yayıb.

Məlumatla görə, silahlılar Kərim Lamido rayonunun Binnari kəndinə hücum edərək fermerlərin məhsullarını yandıraraq evləri və mağazaları dağıdıb, mülki şəxsləri öldürüb.

Şahidlərin sözlərinə görə, sakinlərin bəziləri itkin düşdüündən ölənlərin sayının artacağı istisna edilmir. Hadisə yerində axtarış-xilasətmə əməliyyatları davam edir.

AZƏRTAC-ın materialları əsasında

İdman

Azərbaycanın daha bir yunan-Roma güləşçisi dünya çempionatında qızıl medal qazanıb

Azərbaycanın yunan-Roma güləşçisi Sənan Süleymanov Qazaxıstanın paytaxtı Astanada keçirilən dünya çempionatında qızıl medala layiq görülüb.

77 kiloqram çəki dərəcəsində mübarizə aparan təmsilçimiz final görüşündə Moldova idmançısı Aleksandrın Qutuya 8:3 hesabı ilə qalib gələrək dünya çempionu olub.

Qeyd edək ki, həmin gün (oktyabrın 25-də) Azərbaycan millisinin digər üzvü El-dəniz Əzizli 55 kiloqram çəki dərəcəsində İran güləşçisi Pəyam Əhmədiyyə 3:1 hesabı ilə qalib gələrək beşinci dəfə dünya çempionu olub.

Beləliklə, Azərbaycan güləşçiləri Astanada keçirilən dünya çempionatının ikinci günündə 2 qızıl medal qazanıblar.

Azərbaycan karateçiləri Avropa çempionatında üç medal qazanıblar

Azərbaycan Karate Federasiyasının Kyokuşin (kay) Senşi üslubu üzrə milli komandasının üzvləri Belçikanın Gent şəhərində keçirilən XV İKOKU Avropa çempionatında üç medal qazanıblar.

Oktyabrın 24-25-də təşkil olunan qitə birinciliyində Azərbaycan təmsilçiləri bir qızıl, bir gümüş və bir bürünc mükafata sahib olublar.

Yarışda U-18 yaş qrupunda +60 kiloqram çəki dərəcəsində mübarizə aparan Selcan Babayeva bütün rəqiblərini geridə qoyaraq Avropa çempionu adını qazanıb.

U-21 yaş kateqoriyasında +80 kiloqram çəki dərəcəsində çıxış edən Cəmil Kazımlı gümüş, böyüklər arasında 70 kiloqram çəki dərəcəsində yarışan Sahil Musazadə isə bürünc medala layiq görülüb.

Azərbaycan boksçusu Avropa çempionu olub

Türkiyənin Trabzon şəhərində boks üzrə U-15 Avropa çempionatına yekun vurulub. Azərbaycan millisi yarışı 10 medalla başa vurub. Komandamızın heyətində Teymur Tanrıverdiyev (90 kq) Avropa çempionu tituluna yiyələnib. O, finalda Riçard Ovidiuya (Rumıniya) 5:0 (30:27, 29:28, 30:27, 30:27, 30:27) hesabı ilə qalib gələrək qızıl medala sahib olub.

Sənan Nəsilbi (52 kq), Yusif Əli (57 kq), Sərxan Haxverdiyev (70 kq) gümüş, Nuryay Qafarova (50 kq), Ələkbər Məmmədli (44 kq), Gülay Ocaqova (57 kq), Sadiq Xəlilov (54 kq), Sunay Əzimov (60 kq) və Rafael Abbasov (66 kq) isə bürünc mükafat qazanıblar.

Azərbaycanın veteran cüdoçuları Avropa çempionatında daha 2 medal qazanıblar

Portuqaliyanın Portiman şəhərində keçirilən cüdo üzrə veteranlar arasında Avropa çempionatında Azərbaycan təmsilçiləri daha 2 medal qazanıblar.

M4 yaş kateqoriyasında Elşən Kərimov (60 kq), M5 yaş kateqoriyasında isə Babək Hacıyev (60 kq) gümüş medala sahib olublar.

Xatırladaq ki, yarışın ilk günündə Fərhad Rəcəbli M8 yaş kateqoriyasında 90 kiloqram çəki dərəcəsində qızıl medal qazanaraq 12-ci dəfə Avropa çempionu olub.

AZƏRTAC-ın materialları əsasında

Redaktor

mayor
Ceyhun CƏFƏRLİ

Telefon

Müdafiə Nazirliyinin
Hərbi Nəşriyyatı üzrə
növbətçisi:
(012) 404-76-22

Ünvanımız

Bakı şəhəri, Yasamal
rayonu, Şəfaət Mehdiyev
küçəsi 144,
“Qızıl Şərq” hərbi şəhərciyi

Qəzetin hesabı

2 saylı xəzinədarlıq
Kod: 200189
VÖEN: 1500444791

“Azərbaycan Ordusu” qəzeti kompüter mərkəzində səhifələndirərək
həftədə iki dəfə (III və VI günlər) Müdafiə Nazirliyinin Hərbi
Nəşriyyatının mətbəəsində hazır diapozitivlərdən çap olunur.
Təqdim edilən əlyazmalara rəy verilmir, müəllifə qaytarılmır.
Qəzeti Müdafiə Nazirliyinin rəsmi internet
səhifəsindən (www.mod.gov.az) oxuya bilərsiniz.

Növbətçi

Sevinc QULİYEVA

Lisensiya № 361

Sifariş № 885

Nüsxə 3653